ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ของ

เทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง

อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา เทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง

ที่ ยล ๕๒๘๐๕/ ๐๗๐ **วันที่** ๒๕ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเขื่อนบางลาง

ตามที่ได้มีการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นประจำในทุกๆปีเพื่อเป็นฐานองค์ความรู้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอรายงานผลการจัดทำรายงานฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ปรากฏตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....

(นายอาดิล ม่าเหร็ม)

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

(ลงชื่อ).....

(นายอาดิล ม่าเหร็ม)

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ความเห็นปลัดเทศบาล.....เรียนทราบ

.....

ลงชื่อ).....

(นางสาวอัลลดา เจ๊ะเตะ)

หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทน

ปลัดเทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง

ความเห็นปลัดเทศบาล.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายมะยูโซ๊ะ อาลีมามะ

นายกเทศมนตรีตำบลเขื่อนบางลาง

ฐานข้อมูลแยกตามประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น
เทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ด้านแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อ-สกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางสาวแมะแยะ ตาเยะ	๔๔๓/๔ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	มีความรู้ด้านแพทย์แผนไทย มีความรู้ยาแผนโบราณ และการทำคลอด หมอตำแย

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อ-สกุล ปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นายกูและ ต่วนจอลง	๕/๒ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	มีความรู้ความสามารถปลูกไม้ผลเศรษกิจต้นทุเรียน

ด้านอื่นๆ ด้านพิธีกรรม

ที่	ชื่อ-สกุล ปราชญ์	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางคอตีเยาะ ดอรอแม	๕๔ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา	มีความรู้การอาบน้ำมัยญิต (ศพ) ตามหลักศาสนาอิสลาม

๑. การแพทย์ไทย หมอตำแยมุสลิม (โต๊ะบิแด)

ข้อมูลทั่วไป

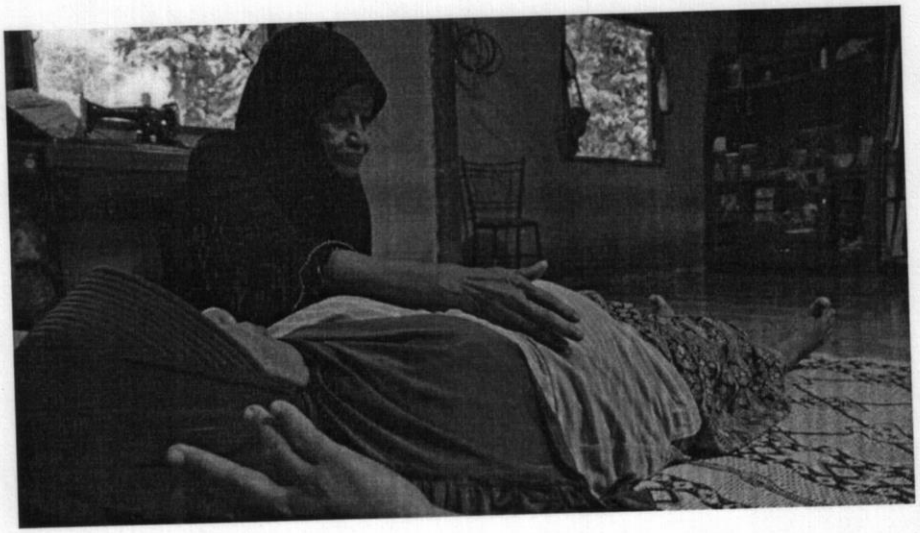
ชื่อ นางสาวแมะแยะ ตาเยะ

ที่อยู่ ๔๔๓/๔ ม.๖ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา ๙๕๑๓๐

โต๊ะบิแดในการศึกษานี้ เป็นหญิงทั้งหมดอายุ ๖๐-๗๐ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักทางการเกษตรมีส่วนน้อยที่หมอตำแยเป็นอาชีพหลัก. องค์ความรู้อาชีพหมอตำแยสืบทอดจากบรรพบุรุษทางแม่ และเคยผ่านการอบรมผดุงครรภ์จากหน่วยงานภาครัฐในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์และทารก. ในระยะตั้งครรภ์โต๊ะบิแดดูแลหญิงมีครรภ์โดยการตรวจครรภ์, นวดเพื่อผ่อนคลาย และนวดท้องเพื่อให้เด็กอยู่ในท่าปกติ, แนะนำให้กินอาหารที่เป็นสมุนไพรบำรุงครรภ์ทำให้คลอดง่าย. ระยะคลอดโต๊ะบิแดจะเน้นการทำความสะอาดบริเวณช่องคลอด, ตรวจการเปิดปากมดลูก, ทำคลอดโดยการใช้สมุนไพรช่วยป้องกันฝีเย็บขาด, ตัดสายสะดือทารก และทำพิธีฝังรก. ระยะหลังคลอด โต๊ะบิแดจะให้หญิงหลังคลอดอยู่ไฟเพื่อให้มดลูกเข้าอู่เร็วขึ้น, แนะนำการดูแลตนเองหลังคลอด โดยเฉพาะการใช้สมุนไพรขับน้ำคาวปลา บำรุงครรภ์ เร่งน้ำนม. ส่วนทารก โต๊ะบิแดจะทำพิธีไม่ให้ผีทำร้ายเด็ก, ใช้สมุนไพรรักษาสะดือเด็กให้แห้ง ช่วยป้องกันผื่นคัน.

๒. ด้านเกษตรกรรม

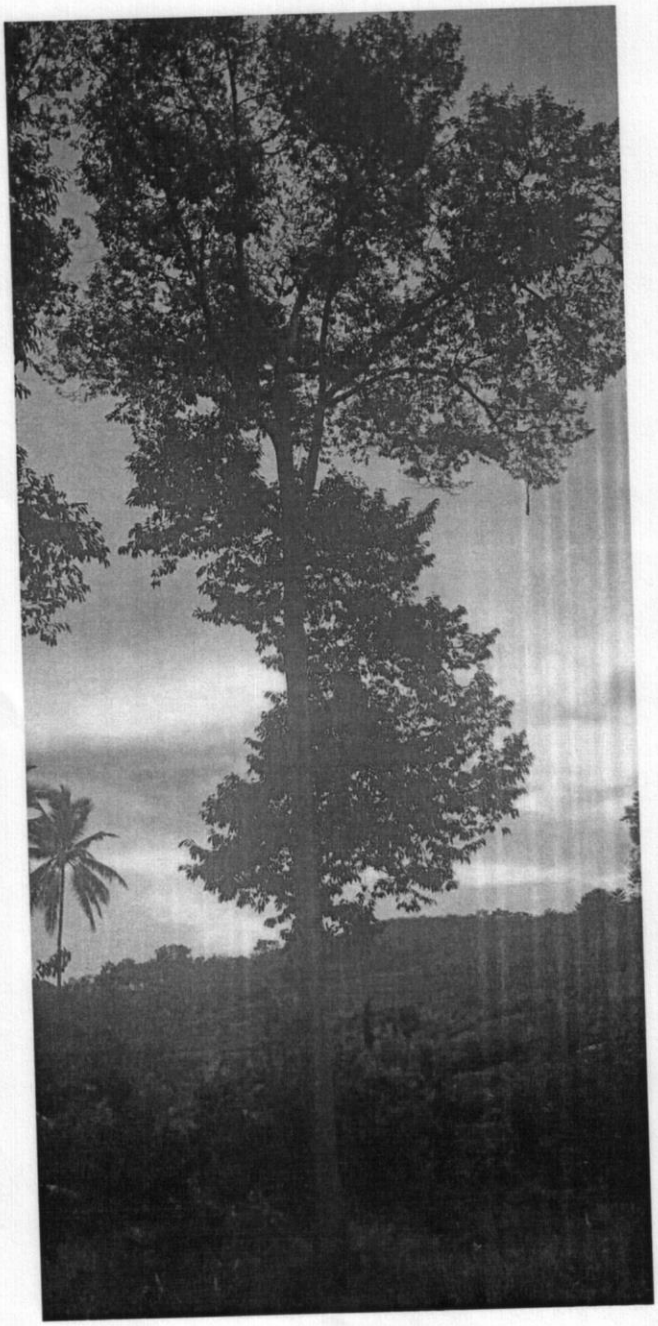
ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายกูและ ต่วนจอลง

๕/๒ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา ๙๕๑๓๐

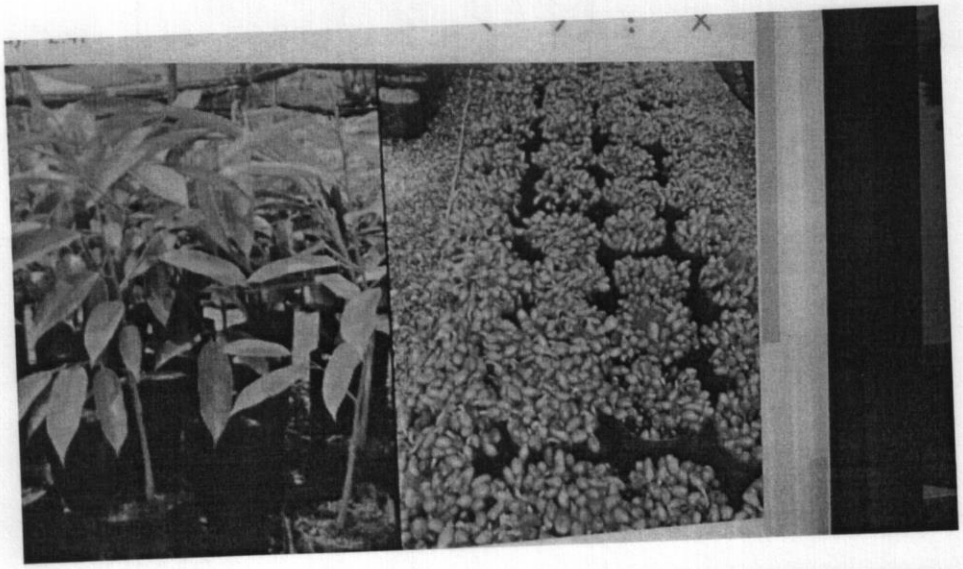
พันธ์พื้นบ้านทุเรียน ๑๐๐ ปี

Mahamasabree Jehloh is with Kulah Tuan at บ้านสนามบิน อ บันนังสตา จ ยะลา ๑๘ June ๒๐๒๐ · Yala Durian Sri Banglang | ทุเรียนศรีบางลาง เป็นทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านเฉพาะในเขตเขื่อนต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลาเหลือแค่ ๒ ต้นสุดท้ายที่มีอายุราว ๆ ๑๐๐ ปี จะออกผลในแต่ละปีแค่ ๒๐๐ ลูก รสชาติจะหวานนุ่ม เนื้อเยอะ กลิ่นไม่ชุนมาก เนื้อทุเรียนจะแตกต่างจากทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านทั่วไป ขนาดของทุทุเรียนน้ำหนักประมาณไม่เกิน ๓ กก. ...

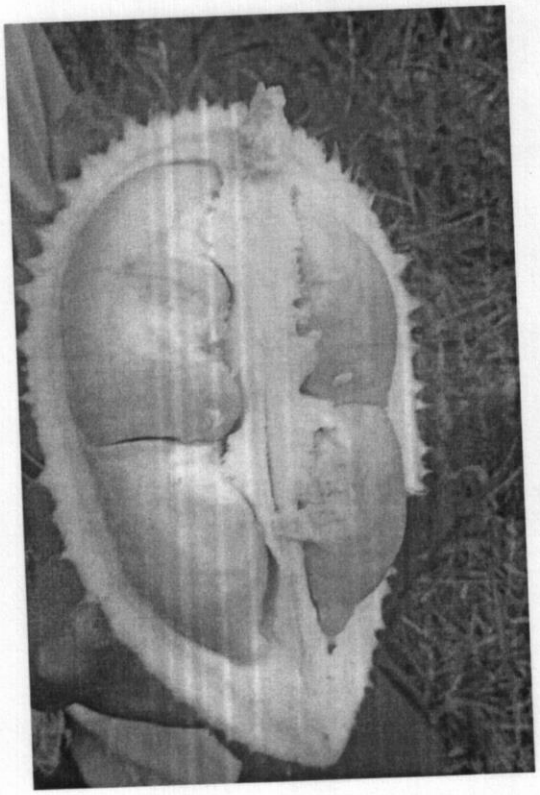

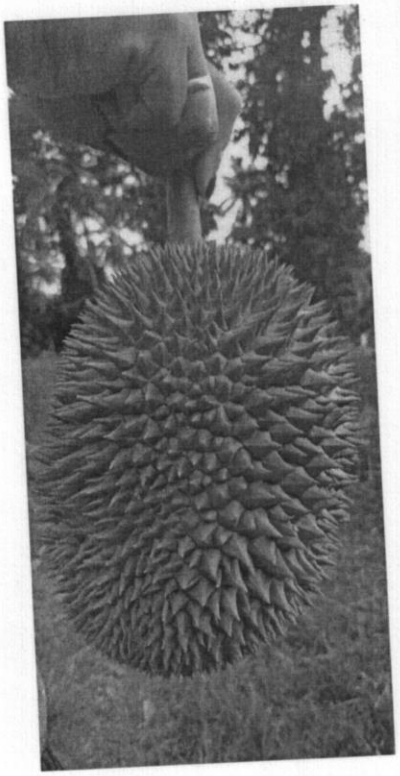

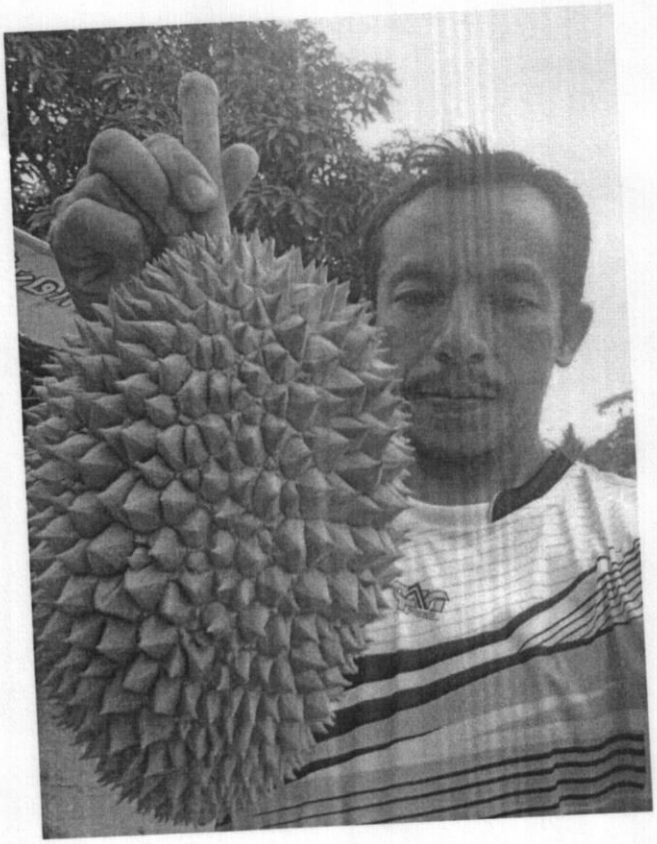

๑
รางวัลชนะเลิศที่ ๑

๓. ด้านอื่นๆ พิธีกรรม

ข้อมูลทั่วไป

๑. นางคอตีเยาะ ดอรอแม

๕๔ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันังสตา จ.ยะลา ๙๕๑๓๐

ส่งเสริมให้ผู้ที่จะทำการอาบน้ำให้กับศพนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอาบน้ำมากที่สุด และแน่นอนว่าเขาจะได้ผลบุญอันมหาศาลหากเขาได้กระทำไปเพื่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ ซุบฮานะฮูวาตะอาลา และต้องปกปิดเรื่องไม่ดีที่น่ารังเกียจเกี่ยวกับตัวศพที่เขาได้สัมผัสและเห็นทั้งหมด

ผู้ที่สามารถเข้ามาทำการอาบน้ำให้กับศพได้นั้น คือผู้ที่อาบน้ำให้และผู้ช่วยเท่านั้น และเป็นการไม่สมควรที่จะให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการอาบน้ำให้กับศพ

